

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131. 150 .2019

URZĄD MIEJSKI W NIDZICY

Wpłynęło
dnia 2019-03-28

Zał. 6582 Znak

Podpis

PRZESYŁKA OSOBIŚCIE

Olsztyn, 25 marca 2019 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r., poz. 506), **stwierdzam nieważność uchwały** Nr VII/95/2019 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 28 lutego 2019 r., w sprawie nadania statutu Sołectwu Dobrzyń, w części dotyczącej:

- § 9 ust. 1 w zakresie sformułowania „posiadający czynne prawo wyborcze do rady”,
- § 9 ust. 3,
- § 12 ust. 2 w zakresie sformułowania „lub upoważniony przez sołtysa członek rady sołeckiej”,
- § 12 ust. 5,
- § 16 ust. 5 i ust. 6,
- § 17 pkt 6,
- § 28 ust. 2.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Nidzicy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7 i art. 35 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym, nadała statut Sołectwu Dobrzyń, w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały.

Uchwała przedłożona została organowi nadzoru w dniu 7 marca 2019 r.

Zdaniem organu nadzoru, przedmiotowa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa.

W § 9 ust. 1 statutu Rada Miejska ustaliła, że prawo do udziału w zebraniu wiejskim posiadają wszyscy stali mieszkańcy sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do rady.

Postanowieniem tym, w zakresie wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, Rada przekroczyła kompetencje zawarte w art. 18 ust. 2 pkt 7 w związku z art. 35 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym. Ograniczenie wynikające z art. 36 ust. 2 ww. ustawy (stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania) dotyczy tylko i wyłącznie udziału w wyborach sołtysa i rady sołeckiej. Nie można na tej

podstawie ograniczać uprawnień stałych mieszkańców sołectwa do decydowania o innych sprawach dotyczących jednostki pomocniczej, na terenie której zamieszkują. Zawężenie przez Radę Gminy kręgu mieszkańców mogących uczestniczyć w zebraniu wiejskim z prawem do głosowania ze względu na posiadanie praw wyborczych narusza także art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wedle którego wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz zakazującego dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

Sprzeczne z prawem pozostaje również postanowienie § 9 ust. 3 statutu, zgodnie z którym Rada Miejska upoważniła zebranie wiejskie do rozstrzygania w sprawach wątpliwych o uprawnieniu do udziału w zebraniu.

W § 12 ust. 5 statutu Rada Miejska postanowiła, że w celu udzielenia sołtysowi stałej pomocy w przygotowywaniu materiałów i organizacji zebrań, burmistrz wyznacza pracownika urzędu do kontaktów z sołectwami.

Zdaniem organu nadzoru, Rada nie została upoważniona do zamieszczania w statucie sołectwa tego typu postanowień. Zgodnie z art. 33 ust. 2, ust. 3 i ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, kierownikiem urzędu gminy jest wójt (ust. 3), który określa organizację i zasady funkcjonowania urzędu (ust. 2) i pełni funkcję zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu gminy (ust. 5). Zatem to wójt (burmistrz, prezydent miasta) sprawuje władztwo organizacyjne nad aparatem pomocniczym organów gminy, określone przez ustawodawcę jako kierownictwo. Wyłącznie wójt (burmistrz, prezydent miasta), jako pracodawca, wykonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy oraz uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Wskazanego rodzaju uprawnienia wójta potwierdza art. 7 pkt 3 ustawy o pracownikach samorządowych, zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) wykonuje czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników urzędu gminy. Tym samym, Rada Miejska, rozstrzygając w tym zakresie, wkroczyła w ustawowe kompetencje Burmistrza.

W § 16 ust. 5 statutu Rada postanowiła, iż w czasie niemożności pełnienia urzędu przez sołtysa, spowodowanej chorobą, dłuższym wyjazdem lub innymi przemijającymi okolicznościami, w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy, obowiązki sołtysa wykonuje wyznaczony przez niego członek rady sołectkiej.

Wskazać należy, iż ustawa o samorządzie gminnym wyraźnie określa dwa organy sołectwa, jako jednostki pomocniczej gminy, tj. zebranie wiejskie, jako organ uchwałodawczy i sołtysa, jako organ wykonawczy.

Ustawa nie przewiduje natomiast funkcji zastępcy sołtysa. Sołtysowi przysługuje szereg uprawnień i obowiązków, w związku z czym korzysta on z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym. W przypadku powierzenia wykonywania obowiązków sołtysa innej osobie, nie można przyjąć, iż przechodzić będzie na nią szczególny status prawny przewidziany dla sołtysa, bowiem ustawa nie przewiduje skutku tego rodzaju. Rozciąganie natomiast szczególnej ochrony prawnej na inne osoby nie znajduje oparcia w obowiązujących regulacjach prawnych i jest, w ocenie organu nadzoru, niedopuszczalne. W konkluzji przyjąć należy, iż skoro ustawa nie przewiduje wprost ustanawiania zastępcy sołtysa, czy też możliwości udzielenia przez niego upoważnienia innym osobom do realizacji ustawowych zadań

organu wykonawczego sołectwa, zatem jest to zabieg celowy, co prowadzi do konieczności stwierdzenia nieważności § 16 ust. 5 Statutu Sołectwa. Powyższe uwagi należy odnieść również do wyrażenia „lub upoważniony przez sołtysa członek rady sołeckiej”, zawartego w § 12 ust. 5 statutu.

W związku ze stwierdzeniem nieważności postanowienia § 16 ust. 5 statutu Sołectwa, koniecznym stało się również zastosowanie środka nadzorczego przewidzianego w art. 91 ust. 1 ww. ustawy o samorządzie gminnym wobec § 16 ust. 6 statutu stanowiącego, że pisemną informację w sprawie wyznaczenia osoby wymienionej w ust. 5 sołtys przekazuje do urzędu niezwłocznie, nie później niż terminie 7 dni od dnia zaistnienia opisanej sytuacji.

W § 17 pkt 6 Rada Miejska postanowiła, że do zadań sołtysa należy realizowaniu uchwał Rady dotyczących sołectwa. Regulacja ta jest sprzeczna z art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym obowiązek wykonywania uchwał rady gminy powierzony został wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

W § 28 ust. 2 statutu Rada wymieniła enumeratywnie przypadki, które mogą stanowić podstawę do odwołania przez zebranie wiejskie sołtysa lub członka rady sołeckiej przed upływem kadencji. W ocenie organu nadzoru, ustalenie zamkniętego katalogu naruszeń jest nieprawidłowe, gdyż ogranicza możliwość pozbawienia mandatu sołtysa czy członka rady sołeckiej z innych przyczyn.

W związku z powyższym rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

- 1.Przewodniczący Rady Miejskiej w Nidzicy
- 2.Burmistrz Nidzicy

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojęcki